

Kraljevska porodica Srbije

KRALJEVSKI DVOR
11040 Beograd, Srbija

Tel: 011 306 4000 Faks: 011 306 4040
kancelarija@dvor.rs www.dvor.rs

Kraljevski Dom Srbije

Kraljevska Porodica u Kraljevom Kabinetu u Kraljevskom Dvoru

S leva na desno: Nj.K.V. Princeza Katarina, Nj.K.V. Kraljević Aleksandar,
Nj.K.V. Prestolonaslednik Aleksandar, Nj.K.V. Princ Naslednik Petar
i Nj.K.V. Kraljević Filip

- Slede biografije
- Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra
 - Nj.K.V. Princeze Katarine
 - Nj.K.V. Princa Naslednika Petra
 - Nj.K.V. Princa Filipa
 - Nj.K.V. Princeze Danice
 - Nj.K.V. Princa Aleksandra

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Prestolonaslednik Aleksandar

Posle nacističkog napada i okupacije Jugoslavije u aprilu 1941. godine, mladi Kralj Petar II sa članovima vlade napustio je zemlju pred invazijom nemačkih snaga i otišao u Atinu. Kralj i njegovi sunarodnici odbili su da se predaju zavojevačima u skladu sa tradicijom uspostavljenom od osnivača dinastije "Crnog Đorđa" Petrovića – Karađorđa, vođe herojskog ustanka Srba protiv Otomanskog carstva 1804. godine. Iz Atine Kralj Petar i njegova vlada odlaze najpre u Jerusalima zatim u Kairo. Konačno, Kralj Petar II sa vladom prelazi u London. Kralj Petar II se oženio 1944.godine u Londonu princezom Aleksandrom od Grčke i Danske, kćerkom Nj.K.V. grčkog Kralja Aleksandra i Aspazije Manos.

Kraljica Aleksandra je 17. jula 1945. u londonskom hotelu Kleridžis (Claridges) u kojem su stanovali, rodila sina – Nj.K.V. Prestolonaslednika Jugoslavije Aleksandra. Da bi Naslednik prestola bio rođen na jugoslovenskom tlu, britanska vlada je, po instrukcijama predsednika vlade Vinstona Čerčila, proglasila hotelski apartman broj 212 jugoslovenskom teritorijom. Krštenje Prestolonaslednika izvršio je u Vestminsterskoj opatiji Njegova Svetost Patrijarh Gavriilo, a kumovi su bili Kralj Džordž VI i njegova kćerka, tadašnja Princeza Elizabeta, sada Njeno Veličanstvo Kraljica Elizabeta II.

Po završetku rata, komunistički režim koji je uzurpirao vlast u Beogradu nezakonito je sprečio Kralja Petra II da se vrati u svoju domovinu. Nj.K.V. Kralj Petar nije nikada abdicirao. Godine 1947. komunistička vlast je oduzela državljanstvo i konfiskovala imovinu Kraljevskoj Porodici. Kralj i Kraljica živeli su u izgnanstvu u više zemalja (SAD, Francuska, Italija i Engleska).

Nj.K.V. Prestolonaslednik Aleksandar školovao se u Triniti školi (Njujork, SAD), Mari Žozeu (Marie-José), Švajcarska, Le Rozeju (Le Rosey), Švajcarska, Vojnoj akademiji Kalver (Culver Military Academy), Indijana, SAD, Gordonston (Gordonstoun School), Škotska i Milfildu (Millfield), Engleska. Potom je stupio u Kraljevsku vojnu akademiju Velike Britanije. Od 1966. godine, kao oficir britanske vojske u kojoj je napredovao do čina kapetana, služio je u 16./5. puku Kraljevskih Kopljanika na Bliskom Istoku, u Italiji, Zapadnoj Nemačkoj i Severnoj Irskoj. Pošto je napustio vojnu službu 1972. godine, Prestolonaslednik Aleksandar, koji govori nekoliko jezika, posvetio se međunarodnoj poslovnoj karijeri.

Iako je Kralj Petar II umro nakon duge bolesti 1970. godine, Prestolonaslednik je odlučio da u tom trenutku ne koristi titulu Kralja za koju je verovao da ne predstavlja mnogo dok je u egzilu. U isto vreme, jasno je stavio do znanja da se ne odriče titule niti dinastičkih prava na tron.

Godine 1991. Prestolonaslednik Aleksandar u pratnji svoje supruge Nj.K.V. Princeze Katarine i sinova Nj.K.V. Princa Naslednika Petra, Nj.K.V. Princa Filipa i Nj.K.V. Princa

Aleksandra doputovao je u Srbiju. Tom prilikom oduševljeno su ih pozdravile stotine hiljada ljudi koji u Prestolonasledniku vide oličenje svega najboljeg za demokratsku budućnost u obliku ustavne parlamentarne monarhije. Pre revolucionarnih promena 5. oktobra 2000, Prestolonaslednik je posetio Srbiju 1992, 1995. i 2000. godine. On je takođe posetio Crnu Goru i Kosovo i Metohiju 1999. godine, a Bosnu i ponovo Crnu Goru 2000. godine. Prestolonaslednik sa porodicom živi u Kraljevskom dvoru u Beogradu od jula 2001. godine.

Kao ubeđeni borac za demokratiju i ljudska prava, Njegovo Kraljevsko Visočanstvo je odlučio 1989. godine da se veoma aktivno pridruži borbi svog naroda da se oslobodi nasleđa decenija diktature i autoritarnih režima. Prestolonaslednik Aleksandar imao je sastanke i bio u stalnom kontaktu sa demokratskom opozicijom i demokratski orijentisanim ljudima širom bivše Jugoslavije. U novembru 1999. godine Prestolonaslednik je sazvaio u Budimpešti veliku konferenciju demokratske opozicije.

Posle Budimpešte, usledio je sastanak u Banja Luci u januaru 2000. godine. U aprilu iste godine Prestolonaslednik je sazvaio veliki ključni skup u prestonici Grčke, Atini. Ovi sastanci doveli su do ubedljive izborne pobede tadašnje srpske opozicije za septembarskim izborima 2000. godine. Prestolonaslednik Aleksandar neumorno doprinosi saradnji i jedinstvu među demokratskim političkim strankama u procesu preobražaja svoje otadžbine u jedno istinski demokratsko društvo za sve građane, bez obzira na njihovo političko ubeđenje, veroispovest i etničko poreklo.

Prestolonaslednik mnogo putuje, sreće se sa velikim brojem svetskih lidera, političara i parlamentaraca i daje mnogobrojne intervjuje medijima.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo venčao se 1972. godine u Vilamanrike de la Kondesa (Villamanrique de la Condesa) u Španiji sa Njenim Carskim i Kraljevskim Visočanstvom Princezom Marijom da Glorijom od Orleana i Bragance, iz brazilskog Carskog Doma. U tom braku rođena su tri sina: najstariji – Princ Naslednik Petar – rođen 1980. godine u Čikagu, u američkoj državi Ilinoj, i blizanci – Prinčevi Filip i Aleksandar – 1982. godine u Ferfaksu, u američkoj državi Virdžinija. Brak je okončan 1983. godine.

Prestolonaslednik se oženio 1985. godine u Londonu Katarinom Batis iz Atine. Kum na venčanju bio je Njegovo Veličanstvo grčki Kralj Konstantin, a svedok je bio Nj. K. V. Tomislav Princ Jugoslavije, stric Prestolonaslednika Aleksandra. Venčanje je obavljeno u Srpskoj pravoslavnoj crkvi u Londonu.

15. maja 2015, dekretom predsednika Republike Fransuske, Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Prestolonaslednik Aleksandar odlikovan je najvišim francuskim odlikovanjem, ordenom Legije časti u rangu komandira.

Nj.K.V. Prestolonaslednik Aleksandar voli skijanje, jedrenje, skijanje na vodi, ronjenje i podvodnu fotografiju. Titulu šampiona britanske vojske u skijanju osvojio je 1972. godine. U krug Prestolonaslednikovog interesovanja spadaju i muzika, pozorište, informaciona tehnologija i tekući događaji širom sveta.

Njeno Kraljevsko Visočanstvo Princeza Katarina

Njeno Kraljevsko Visočanstvo Princeza Katarina rođena je u Atini 13. novembra 1943. godine, od oca Roberta i majke Ane Batis.

Princeza Katarina školovala se u Atini i Lozani (Švajcarska). Nj.K.V. je studirala biznis na Univerzitetu Denver u Koloradu, i na Univerzitetu Dalas u Teksasu. Princeza Katarina bavila se nekoliko godina biznisom u Sjedinjenim Državama. 2007. godine Princezi Katarini je dodeljeno zvanje počasnog doktora nauka na Univerzitetu Šefild u Velikoj Britaniji.

Njeno Kraljevsko Visočanstvo bila je prethodno udata i ima dvoje dece: Dejvida i Alison. Dejvid ima sina Aleksandra dok Alison ima četvero dece: Amandu, Stefani, Nikolasa i Majkla koji žive u Sjedinjenim Državama. Princeza Katarina je mnogo putovala, a živela je u Australiji, Africi i Sjedinjenim Državama.

Princeza Katarina upoznala je Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Prestolonaslednika Aleksandra 1984. godine u Vašingtonu (SAD), a venčali su se u Londonu 21. septembra 1985. godine. Kum im je bio Nj.K.V. grčki Kralj Konstantin, a stari svat Nj.K.V. Kraljević Tomislav, stric Prestolonaslednika Aleksandra. Princeza Katarina veoma je aktivna na polju humanitarnog rada, naročito nakon izbijanja sukoba na prostoru nekadašnje Jugoslavije. Njeno Kraljevsko Visočanstvo pomaže posebno deci i starijim licima, a zatim i svima kojima je pomoć potrebna bez obzira na njihovo versko ili etničko poreklo. Princeza Katarina je pokrovitelj nekoliko humanitarnih organizacija, uključujući humanitarnu organizaciju "Lajflajn" (Lifeline Humanitarian Organization), koja ima kancelarije u Čikagu, Njujorku, Torontu, Londonu i Atini.

Početak avgusta 2001 u Beogradu je osnovana Fondacija Nj.K.V. Princeze Katarine, sa zadatkom da nastavi i proširi humanitarne aktivnosti.

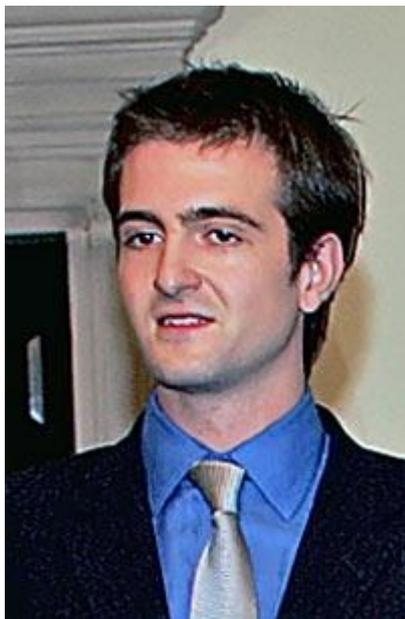
Godine 1991. Prestolonaslednik Aleksandar u pratnji svoje supruge Nj.K.V. Princeze Katarine i sinova Nj.K.V. Princa Naslednika Petra, Nj.K.V. Princa Filipa i Nj.K.V. Princa Aleksandra doputovao je u Srbiju. Tom prilikom oduševljeno su ih pozdravile stotine hiljada ljudi koji u dinastiji Karađorđević vide oličenje svega najboljeg za demokratsku budućnost u obliku ustavne parlamentarne monarhije.

Pre 5. oktobra 2000, Princeza je takođe posetila Srbiju, Bosnu, Crnu Goru i Kosovo. 17. jula 2001. godine Njihova Kraljevska Visočanstva Prestolonaslednik Aleksandar, Princeza Katarina, Princ naslednik Petar, Princ Filip i Princ Aleksandar nastanili su se u Kraljevskom Dvoru u Beogradu.

Njeno Kraljevsko Visočanstvo govori grčki, engleski, francuski i srpski jezik. Princeza Katarina voli muziku, književnost i sve aktivnosti u vezi sa decom, kao i kulinarstvo i pozorište.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Naslednik Petar

Nj.K.V. Princ naslednik Petar je rođen 5.februara 1980 u Čikagu u državi Illinois. Najstariji je sin Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra i Nj.I.K.V. Princeze Marije da Glorije od Orleansa i Bragance. Princ Petar je unuk Nj.V.Kralja Petra II i Nj.V. Kraljice Aleksandre. Njegov kršteni kum je Nj.K.V. Knez Aleksandar od Jugoslavije, sin Nj.K.V. Kneza Regenta Pavla od Jugoslavije.

Princ Petar je živeo u Čikagu do kraja 1981. godine, kada se preselio sa roditeljima u Virdžiniju gde je pohađao obdanište Tajsons Korner 1983.godine. U Londonu, kada mu je bilo osam godina pohađao jedno od najcenjenijih pripremnih škola za predškolski uzrast.

Princ Petar diplomirao je na Kenterberijskoj kraljevskoj školi u Engleskoj sa najvišim ocenama iz umetnosti, francuskog i španskog jezika kao i deset sertifikata srednjeg obrazovanja

(GCSE).

Pohađao je i sa uspehom završio kurs Kambervel koledža za umetnost Instituta u Londonu. Princ Petar se usavršavao u Evropi na polju dizajna i ilustrovanja uglavnom u Sevilji i Barseloni. U prestižnoj školi dizajna na Roud Ajlendu na Istočnoj obali Sjedinjenih država usavršavao se godinu dana nakon čega je usledila uspešna karijera u Londonu i Njujorku u oblasti grafičkog dizajna i umetnosti gde je imao priliku da saraduje sa brojnim poznatim brendovima i međunarodnim klijentima. Pasionirano se interesuje za razvoj vizualnih koncepata kroz saradnju sa kreativcima iz drugih oblasti interesovanja zarad postizanja raznovrsnosti ideja i medija komunikacije.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Filip

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Filip rođen je u Ferfaksu u Virdžiniji, SAD, 15. januara 1982. On je brat blizanac Nj.K.V. Kraljevića Aleksandra, i drugi u redu nasleđa Prestola (posle Princa Naslednika Petra). Sin je Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra i Njenog Carskog i Kraljevskog Visočanstva Princeze Marije da Glorije od Orleana i Bragance. Kraljević Filip je unuk Nj.V. Kralja Petra II i Nj.V. Kraljice Aleksandre. Kršteni kumovi su mu Nj. V. grčki Kralj Konstantin, Nj. V. španska Kraljica Sofija i Nj. K. V. Vojvotkinja od Kalabrije.

Nj.K.V. Princ Filip živeo je u Virdžiniji do 1984. godine. Zajedno sa svojim bratom blizancem Princem Aleksandrom krenuo je prvo u obdanište u Sevilji u Španiji a zatim u Londonu. Sa osam godina Nj.K.V. Princ Filip je 1990. godine postao učenik jedne od najboljih osnovnih škola u Londonu. Godine 2000. Princ

Filip maturirao je na Kraljevskoj Školi u Kanterberiju u Engleskoj, gde je postigao odlične rezultate.

Princ Filip je diplomirao na Londonskom Univerzitetu (UCL) na odseku za društvene nauke i posle toga je radio za Landsbanki u London Sitiju. Završio je École hôtelière de Lausanne (EHL) u Švajcarskoj i radio u hotelu Ritz u Londonu. Princ Filip je radio za IKOS, renomirani globalni hedž fond, na Kipru. Trenutno radi sa renomiranim globalnim menadžerom za upravljanje aktivima u Londonu. Princ Filip govori engleski, španski i francuski, i nastavlja da uči srpski jezik.

Princ Filip je ljubitelj surfinga, snoubordinga, fudbala i vežbanja. Godine 2010. je istrčao Atinski maraton, 2011. Beogradski polu-maraton, a 2014. Londonski maraton. Interesuju ga slikarstvo, finansijska tržišta, muzika i meteorologija. Pre 5. oktobra 2000. godine posetio je Srbiju i Bosnu. Princ Filip i Kraljevska porodica nastanili su se u Kraljevskom Dvoru u Beogradu 17. jula 2001. godine.

Nj.K.V. Princ Filip oženio se Nj.K.V. Princezom Danicom, kćerkom Cileta i Bebe Marinković, iz Beograda, 7. oktobra 2017. godine. Oni su dobili sina Stefana 25. februara 2018. u Beogradu.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Stefan

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Stefan, sin Njihovih Kraljevskih Visočanstava Princa Filipa i Princeze Danice, rođen je u Beogradu 25. februara 2018. godine.

Sa blagoslovom Njegove Svetosti Patrijarha srpskog gospodina Irineja, zvona hrama Svetog Save zvonila su kao znak rođenja novorođenčeta kraljevske porodice Karađorđević, a ovo je prvi put u istoriji da je 49 zvona najvećeg pravoslavnog hrama na Balkanu objavilo takvo rođenje. Ovim povodom oglasila su se i zvona crkve Svetog Đorđa na Oplencu, kao znak rođenja princa. Ovo je prvo rođenje muškog deteta u kraljevskoj porodici u Srbiji nakon 90 godina kada se Nj.K.V. Princ Tomislav rodio u Beogradu. On je bio brat Njegovog Veličanstva Kralja Petra II, dede Nj.K.V. Princa Filipa.

Njegova Svetost Patrijarh srpski gospodin Irinej krstio je mladog Princa Stefana u dvorskoj kapeli Sv. Andreja Prvozvanog u dvorskom kompleksu na Dedinju 15. decembra 2018.

Kršteni kumovi su bili Nj.K.V. Princ Aleksandar (brat blizanac Nj.K.V. Princa Filipa) i gospođa Petra Lazarević i gospodin Dušan Antunović, dugogodišnji porodični prijatelji prinčevskog para, Princa Filipa i Princeze Danice. Zajedno sa Patrijarhom, krštenje je bogoslužio Episkop šabački Lavrentije koji je venčao Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra i Princezu Katarinu 1985. godine, a takođe je krstio i prinčeve Filipa i Aleksandra.

Princ Stefan je na krštenju nosio kršteno odelo koje je Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II nosio na dan svog krštenja koje je obavio Njegova Svetost Patrijarh Dimitrije 1923. godine u Beogradu, a njegov kum je bio je britanski kralj Džordž V.

Njeno Kraljevsko Visočanstvo Princeza Danica

Njeno Kraljevsko Visočanstvo Princeza Danica venčala se sa Njegovim Kraljevskim Visočanstvom Princem Filipom u Beogradu 7. oktobra 2017. Oni su dobili sina Stefana 25. februara 2018. u Beogradu.

Princeza je rođena u Beogradu 1986. godine, a živi u Parizu od 1992. godine. Najveći deo studija Princeza Danica završila je u Parizu gde je diplomirala na grafičkom dizajnu na Akademiji primenjenih umetnosti i slavističkim studijama na Univerzitetu Paris-Sorbonne. U Londonu, Princeza je završila master studije grafičkog dizajna na koledžu Čelzi za umetnost i dizajn – Univerzitet umetnosti u Londonu.

Poznata pod umetničkim imenom Dana MAAR, pored osnovne profesije grafičkog dizajna, princeza Danica kreativno se izražava kao kolažista. Njen već prepoznatljiv stil manifestuje se kroz kolaže koje ona stvara i aktivno izlaže kroz samostalne i grupne izložbe i umetničke sajmove, čime postaje deo kulturnog miljea Beograda i Pariza.

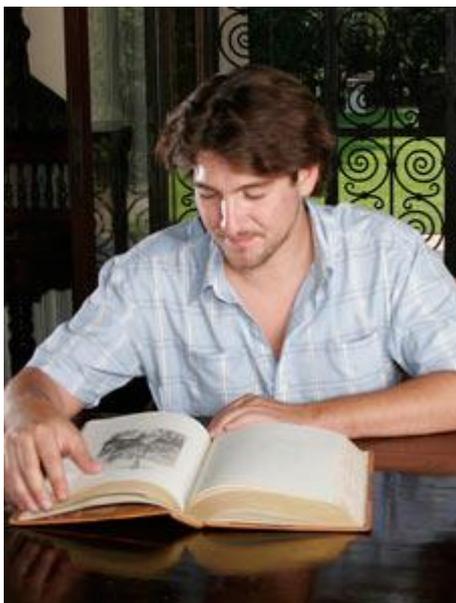
Od brojnih samostalnih izložbi u Beogradu Njeno Kraljevsko Visočanstvo imala je samostalne izložbe u galerijama u Parizu: Galerie Origines i Galleries Artessepia u okviru manifestacije Carré Rive Gauche, Saint-Germain des Près, 2007. i 2008. godine. Njeni kolaži takođe su izloženi na Bijenalu savremene umetnosti u Parizu 2008, 2010. i 2014. Princeza je član Udruženja likovnih i primenjenih umetnika Srbije (ULUPUDS) u odeljenju za dizajn od 2010. godine.

Među brojnim ostvarenim projektima u okviru osnovne profesije Njenog Kraljevskog Visočanstva, grafičkog dizajna i vizuelnih komunikacija, njen projekat „Portreti arhitekata – retrospektivna izložba članova arhitektonskog odeljenja ULUPUDS 1953-2010“, dobio je nagradu BINA (Međunarodna nedelja arhitekture Beograda) za Arhitektonski događaj 2010. godine, kao i nagradu Majskog salona Udruženja likovnih i primenjenih umetnika Srbije (ULUPUDS) 2011. godine.

Princeza Danica govori srpski, francuski, engleski i španski jezik.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Aleksandar

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Aleksandar rođen je u Ferfaksu u Virdžiniji, SAD, 15. januara 1982. On je brat blizanac Nj.K.V. Princa Filipa i četvrti u redu nasleđa Prestola (posle Princa Naslednika Petra, svog starijeg brata, i Nj.K.V. Princa Filipa, i Princa Stefana).

Sin je Nj.K.V. Princa Prestolonaslednika Aleksandra od Jugoslavije i Njenog Carskog i Kraljevskog Visočanstva Princeze Marije da Glorije od Orleansa i Bragance. Princ Aleksandar je unuk Nj. V. Kralja Petra II i Nj. V. Kraljice Aleksandre. Kršteni kumovi su mu Nj. V. španska kraljica Sofija, Nj. V. grčki Kralj Konstantin i Nj. K. V. Vojvotkinja od Kalabrije.

Princ Aleksandar živeo je u Virdžiniji do 1984. godine. Zajedno sa svojim bratom blizancem Filipom prvo je krenuo u obdanište u Sevilji, Španija, a zatim u Londonu,

a sa osam godina postao je učenik jedne od najboljih osnovnih škola u britanskoj prestonici.

U junu 2000. godine Princ Aleksandar maturirao je na Kraljevskoj školi u Kanterberiju u Engleskoj, sa najboljim ocenama na predmetima španski, francuski i javna uprava i politika, kao i sa deset sertifikata srednjeg obrazovanja (GCSE). Studirao je na Univerzitetu San Francisco (USF) gde je diplomirao na katedri za komunikacije, odseku za odnose sa javnošću i novinarstvo. Princ Aleksandar završio je master studije na američkom univerzitetu iz oblasti advertajzinga. Trenutno radi u oblasti internet izdavaštva u Kaliforniji.

Princ Aleksandar je ljubitelj umetnosti, fotografije, muzike, francuskog filma; interesuju ga aktuelna zbivanja, a uživa u surfingu, skijanju na dasci, ronjenju, muzejima, kuhinji, književnosti, tenisu, košarci i fudbalu. Govori engleski, španski i francuski, i nastavlja da uči srpski jezik.

Pre 5. oktobra 2000. Princ Aleksandar posetio je Srbiju 1991. godine i Bosnu 2000. godine. Princ Aleksandar i Kraljevska porodica nastanili su se u Kraljevskom Dvoru u Beogradu 17. jula 2001. Putovao je po Evropi i SAD, a posetio je i Bliski Istok, Jugoistočnu Aziju, Srednju i Južnu Ameriku.

Poredak linije nasleđivanja

Поредак наслеђивања

После Њ.К.В. Престолонаследника Александра II
(сина Њ.В. Краља Петра II)

Њ.К.В. Принц Наследник Петар, син Њ.К.В. Престолонаследника
Александра II 1980-

Њ.К.В. Краљевић Филип (близанац), син Њ.К.В. Престолонаследника
Александра II 1982-

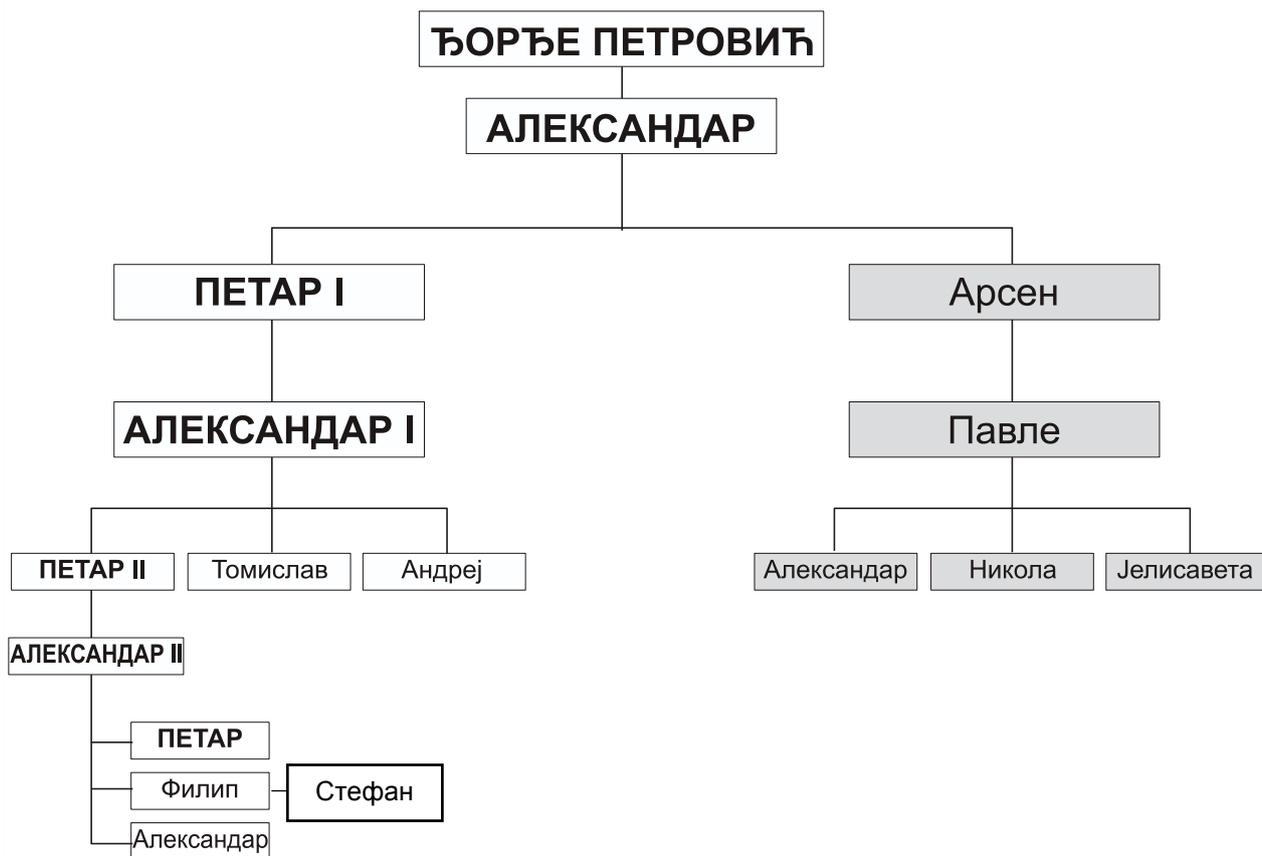
Њ.К.В. Краљевић Стефан, унук Њ.К.В. Престолонаследника
Александра II 2018-

Њ.К.В. Краљевић Александар (близанац), син Њ.К.В.
Престолонаследника Александра II 1982-

5. Њ.К.В. Принц Никола, син Њ.К.В. Принца Томислава 1958-
6. Њ.К.В. Принц Ђорђе, син Њ.К.В. Принца Томислава 1984-
7. Њ.К.В. Принц Михаило, син Њ.К.В. Принца Томислава 1985-
8. Њ.К.В. Принц Владимир, син Њ.К.В. Принца Андреја 1964-
9. Њ.К.В. Принц Димитрије, син Њ.К.В. Принца Андреја 1965-

Porodično stablo Kraljevske Porodice

Istorija Dinastije

Dinastija Karađorđević stara je dva veka. Godine 1804. imućni srpski domaćin i vođa Đorđe Petrović, kasnije poznat kao Karađorđe, podigao je Srbe na ustanak protiv Otomanske imperije koja je Balkan držala pod svojim jarmom.

Prvi srpski ustanak bio je uspešan. Karađorđe je oformio vladu u Beogradu i godine 1811. proglašen je za naslednog vladara.

Godine 1813. Turci su se vratili u Beograd, a Karađorđe se povukao u Austriju. Njegov sin, Knez Aleksandar, vratio se u 1842. godine Srbiju kao vladar, ali je 1858. godine morao da napusti presto.

XX vek

Godine 1903. Skupština je odlučila da Princ Petar Karađorđević, Karađorđev unuk - stupi na presto. Sa Kraljem Petrom I u Srbiji je počela era demokratije i liberalnog upravljanja zemljom. Sam Kralj je već ranije preveo na srpski jezik esej Džona Stjuarta Mila "O slobodi".

Iako su balkanski ratovi 1912. i 1913. rezultirali teritorijalnim širenjem Srbije, nezadovoljstvo zbog austrijske aneksije Bosne i Hercegovine, koja je zvanično bila pod Otomanskim carstvom, tinjalo je u Srbiji i susednoj Hrvatskoj. Želja južno-slovenskih naroda za nezavisnošću od Austrije dovela je do atentata na austrijskog Prestolonaslednika Nadvojvodu Franca Ferdinanda 1914. godine u Sarajevu, što je poslužilo kao povod za izbijanje Prvog Svetskog rata.

Period posle Prvog svetskog rata

Pred kraj rata 1918. predstavnici tri južnoslovenska naroda proglasila su sopstvenom voljom novu Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca pod krunom Petra I. Njegovo Veličanstvo Kralj Petar I zbog lošeg zdravstvenog stanja povukao se još 1914., a svoja ovlašćenja je delimično preneo na Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Prestolonaslednika Aleksandra.

Sin Kralja Petra I, Aleksandar I postao je kralj. Kralj Aleksandar I koji je od 1914. vršio dužnost Princa Regenta umesto bolesnog oca, proslavio se u narodu kao učesnik Balkanskih ratova i glavnokomandujući Srpske Vojske u I Svetskom ratu. Godine 1922. oženio se rumunskom Princezom Marijom. Imali su tri sina: Prestolonaslednika Petra i Kraljeviće Tomislava i Andreja.

Nova kraljevina suočila se sa mnogim problemima. Susedne države želele su delove njene teritorije, a etnička trvenja Srba i Hrvata otela su se kontroli. Godine 1929. postalo je jasno da Kralj nema drugog izbora nego da nametne neposrednu vladavinu Krune.

Kralj Aleksandar I je to učinio nevoljno, obećavši da će u preimenovanoj Kraljevini Jugoslaviji obnoviti demokratiju kada se postigne nacionalno jedinstvo i iskoreni korupcija državnog aparata, što je i izvršio 1932. godine. Godine 1934. Kralja je u Marseju ubio makedonski terorista koji je radio za hrvatske ekstremiste, uz mađarsku i italijansku podršku. U napadu je poginuo i francuski ministar spoljnih poslova gospodin Luj Bartu.

Sin kralja Aleksandra I, Prestolonaslednik Petar, imao je samo 11 godina kada mu je otac ubijen, a on postao Kralj Petar II. Dodeljena su mu tri regenta. Jedan od regenata postao je i njegov stric, Knez Pavle Karađorđević.

Drugi svetski rat – nezakonita komunistička abolicija monarhije

Do 1941. godine gotovo svi jugoslovenski susedi su pali pod kontrolu nacista. Uprkos probritanskoj orijentaciji, u težnji da izbegne krvoproliće i vojni poraz, Knez Regent je osećao obavezu da potpiše pakt o nenapadanju sa Nemačkom i Italijom. Ubrzo nakon toga, 27. marta 1941., Knez Pavle i druga dva regenta, kao i Kraljevska Vlada, svrgnuti su vojnim udarom, a mladi Kralj Petar II proglašen je punoletnim.

Nedelju dana kasnije Nemačka i njeni saveznici Bugarska, Mađarska i Italija napale su Jugoslaviju i vojska je bila prinuđena da kapitulira. Kralj Petar II i jugoslovenska vlada povukli su se preko Atine, Jerusalima i Kaira u London, gde su se pridružili brojnim vladama u izgnanstvu pred nacističkom okupacijom Evrope.

Jugoslavija je raskomadana kako bi se udovoljilo zahtevima Italije, Bugarske, Mađarske, Nemačke i novo proglašene marionetske države Hrvatske. Nemačka je okupirala Srbiju, a Italija Dalmaciju i Crnu Goru.

Uprkos slomu jugoslovenske vojske u zemlji su oformljena dva suparnička pokreta otpora. Prvi je bio Kraljevska vojska u Otadžbini, na čelu sa generalom Dragoljubom (Dražom) Mihajlovićem, Ministrom odbrane vlade u izgnanstvu. Drugi je bio revolucionarni partizanski pokret, koji je vodio komunist Josip Broz - kasnije poznatiji kao Tito. Posledica je bio krvavi građanski rat u toku rata za oslobođenje od strane okupacije.

Saveznici su najpre podržavali Mihajlovića i četnički pokret, a onda su se preorijentisali na Tita. Godine 1944. u pratnji sovjetskih tenkovskih brigada, partizani su ušli u Beograd i oformili komunističku vladu. Titova komunistička vlada je 1946. nakon farsičnog suđenja, koje je bilo osuđeno u svetu streljala generala Mihajlovića i druge kraljevske oficire.

U novembru 1945. monarhija je ukinuta nezakonito, bez referenduma, a Jugoslavija je preobražena i tokom više od četiri decenije ostala totalitarna jednopartijska država pod vlašću komunističke partije. Njihovim Veličanstvima Kralju Petru II, Kraljici Aleksandri i njihovom sinu Prestolonasledniku Aleksandru (rođenom 17. jula 1945.) oduzeto je državljanstvo i sva prava od strane komunističkog režima koji im je zabranio i povratak u zemlju. Nj.V. Kralj Petar II nikada nije abdicirao, a u egzilu je ostao do kraja života.

Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II

Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II od Jugoslavije bio je prvorođeni sin [Kralja Aleksandra I](#) i [Kraljice Marije od Jugoslavije](#). Kralj Petar II rođen je u Beogradu 6. septembra 1923. godine, a kršteni kum mu je bio [kralj Džordž V](#). Njegovo obrazovanje započelo je u Kraljevskom Dvoru u Beogradu, nakon čega je pohađao školu Sandroid u Engleskoj, koju je napustio nakon ubistva svog oca 1934. godine. Pošto je Kralj Petar II imao 11 godina i bio maloletan u vreme atentata na svog oca, formirano je Namesništvo sastavljeno od tri namesnika, među kojima je bio i njegov stric, [Princ Pavle Karađorđević](#).

Početak Drugog svetskog rata 1939. stavio je Kraljevinu Jugoslaviju pred tešku odluku, da li da pristupi Trojnom paktu (Nemačka – Italija – Japan), ili da se suprotstavi neuporedivo snažnijem neprijatelju. Odluka Princa Pavla da potpiše ponuđeni ugovor naišla je na žestoke proteste u zemlji, koji su 27. marta 1941. doveli do krize vlade i državnog udara. Prestolonaslednik Petar proglašen je punoletnim, i odmah preuzeo ovlašćenja od Namesništva.

Jugoslovenska vojska nije mogla da se odupre predstojećoj invaziji nacističke Nemačke koja je usledila, Jugoslavija je bila okupirana za 11 dana. Kralj Petar II bio je primoran da zajedno sa vladom emigrira, prvo u Grčku i Palestinu, a zatim u Egipat. U junu 1941. stigao je u Englesku, gde je prihvaćen kao simbol protivljenja nacizmu. Za vreme svog izbeglištva Kralj Petar II je dovršio školovanje u Kembridžu, nakon čega se pridružio engleskom Kraljevskom vazduhoplovstvu (RAF).

Uprkos slomu jugoslovenske vojske u zemlji su oformljena dva suparnička pokreta otpora. Prvi je bio rojalistički na čelu sa generalom Dragoljubom (Dražom) Mihajlovićem, Ministrom odbrane vlade u izgnanstvu. Drugi je bio komunistički partizanski pokret, koji je vodio komunista Josip Broz - kasnije poznatiji kao Tito. Posledica je bio krvavi građanski rat.

Saveznici su najpre podržavali Mihajlovića, a onda su se preorijentisali na Tita. Godine 1944. u pratnji sovjetskih tenkovskih brigada, partizani su ušli u Beograd i oformili komunističku vladu. Naredne godine, u novembru, monarhija je nezakonito, bez referenduma ukinuta, a Jugoslavija se preobrazila i tokom više od četiri decenije ostala totalitarna jednpartijska država pod vlašću komunističke partije.

Kralj Petar II nikada nije abdicirao. U izgnanstvu je prvo živeo u Londonu sa svojom suprugom, grčkom i danskom princezom Aleksandrom (od 1944. godine) i sinom Aleksandrom, rođenim 1945. godine.

Poslednje godine života proveo je u Americi. Posle duge i teške bolesti umro je u denverskoj bolnici 3. novembra 1970., a sahranjen je u crkvi Svetog Save u Libertvilu. On je jedini kralj sahranjen u Sjedinjenim Američkim Državama. Njegovi posmrtni ostaci su

2013. godine preneti u Zadužbinsku Crkvu Svetog Đorđa na Oplencu, gde danas počivaju pored ostalih članova porodice Karađorđević.

Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksandar I

Aleksandar I, jugoslovenski Kralj, drugi sin Kralja Petra I i Kneginje Zorke, rođen je na Cetinju 16. decembra 1888. Kum na krštenju bio mu je, preko izaslanika, ruski car Aleksandar II. Detinjstvo je proveo u Crnoj Gori, a osnovnu školu završio u Ženevi. Dalje školovanje nastavio je u vojnoj školi u Petrogradu, a potom u Beogradu. Nakon smrti Kralja Petra I, on stupa na presto Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca.

Sudbinski preokret u životu mladog Princa Aleksandra nastupio je 1909. kada se njegov stariji brat, Princ Đorđe odrekao prava nasledstva prestola. Kao Prestolonaslednik, Princ Aleksandar je pristupio reorganizaciji vojske, pripremajući je za konačan obračun sa Otomanskim Carstvom.

U Prvom balkanskom ratu 1912. Prestolonaslednik Aleksandar je kao zapovednik Prve armije vodio pobedonosne bitke na Kumanovu i Bitolju, a potom 1913. u Drugom balkanskom ratu bitku na Bregalnici. U Prvom svetskom ratu bio je vrhovni zapovednik srpske vojske u bitkama na Ceru i Kolubari 1914. kad je srpska vojska potpuno razbila vojsku Austro-Ugarske monarhije. Godine 1915. napadnuta od Austro-Ugarske, Nemačke i Bugarske, Srbija je podlegla u neravnopravnoj borbi. Sa mnogim gubicima srpska vojska se, zajedno sa starim Kraljem Petrom II i Prestolonaslednikom Aleksandrom povukla preko Albanije na ostrvo Krf, gde je reorganizovana.

Kada se Kralj Petar I zbog bolesti delimično povukao od vladarskih poslova, Prestolonaslednik Aleksandar je postao Regent. Posle oporavka, srpska vojska je iste godine odnela veliku pobjedu na Solunskom frontu, na Kajmakčalanu. Završne operacije proboja Solunskog fronta u jesen 1918. srpska vojska je izvršila pod vrhovnom komandom Regenta Aleksandra, sa odličnim komandnim kadrom u koji spadaju vojvode: Živojin Mišić, Stepa Stepanović i Petar Bojović. Posle vojničkih, došli su i državnički uspjesi. Nakon odluka srpske Narodne skupštine i Narodnog Vijeća u Zagrebu, Regent Aleksandar je 1. decembra 1918. proglasio ujedinjenje Srba, Hrvata i Slovenaca u jednu državu.

Ovim činom ostvareni su ideali o ujedinjenju južnih Slovena, za koje su se zalagali njegov otac i deda. Posle smrti Kralja Petra I, 16. avgusta 1921, Regent Aleksandar je postao Kralj Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca.

Godine 1922. oženio se princezom Marijom od Rumunije. U tom braku rođena su tri sina – Petar, Tomislav i Andrej.

Na planu unutrašnje politike, u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca (SHS) došlo je do ozbiljne državne krize izazvane zaoštrenim partijskim i međunacionalnim odnosima. Zbog

atentata u Narodnoj skupštini i haotičnog stanja u zemlji Kralj Aleksandar I ukida Ustav 1929., a zatim menja naziv države Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Kraljevina Jugoslavija, i umesto nasleđenih istorijskih pokrajina, reorganizuje državnu upravu stvarajući devet banovina.

Pošto je Kralj procenio da su se političke prilike u zemlji smirile, 1931. je proglašen novi Ustav, poznat kao „Oktobarski ustav“. Uveren da će se državna kriza trajno rešiti tek stvaranjem jugoslovenske nacije, Kralj Aleksandar I je pokušao da taj cilj ostvari sprovođenjem politike tzv. „integralnog jugoslovenstva“, koja se pokazala kao neuspešna.

U spoljnoj politici, intenzivno je radio na sklapanju međudržavnih odbrambenih saveza usmerenih protiv sila koje su težile reviziji Versajskog sistema mirovnih ugovora. Njegovom zaslugom je 1921. stvorena Mala Antanta (Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, Rumunija i Čehoslovačka). Savez sa Francuskom sklopljen je 1927. a 1934. obrazovan je savez između Jugoslavije, Rumunije, Turske i Grčke.

Prilikom državne posete Francuskoj, u koju je oputovao da bi učvrstio odbrambeni savez protiv nacističke Nemačke, Kralj Aleksandar I ubijen je u Marseju, 9. oktobra 1934. zajedno sa francuskim ministrom inostranih poslova gospodinom Lujom Bartuom. Njegova smrt duboko je potresla čitavu Jugoslaviju, a njegovo telo ispratilo su stotina hiljada ljudi čitavim putem do Oplenca, gde je sahranjen u mauzoleju crkve Svetog Đorđa zadužbine Kralja Petra I. Narodna skupština i Senat Kraljevine Jugoslavije nazvali su ga Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj.

Njegovo Veličanstvo Kralj Petar I

Kralj Petar Prvi Karađorđević rođen je kao peto dete Kneza Aleksandra i Kneginje Perside (kćerke Vojvode Jevrema Nenadovića) na Petrovdan, 11. jula 1844. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu, a dalje školovanje je nastavio u zavodu Venel-Olivije u Ženevi. Po završenom školovanju septembra 1861. Knežević Petar se upisuje u pariski Koledž Sen Barb, a 1862. u čuvenu vojnu akademiju u Sen-Siru koju završava 1864. godine.

U Parizu se bavio fotografijom i slikarstvom, i usavršavao svoje vojničko i političko obrazovanje. Ono mu je otvorilo vidike ideja političkog liberalizma, parlamentarizma, demokratije i njenih institucija. Početkom 1868. sa svega 24 godine, Knežević Petar je u Beču štampao svoj prevod knjige engleskog političara i filozofa Džona Stjuarta Mila "O slobodi", sa svojim predgovorom, koji će

kasnije postati njegov politički program.

Posle ubistva Kneza Mihajla u maju 1868. politički krugovi bliski dinastiji Obrenović priključili su novom srpskom Ustavu i odredbu kojom se porodici Karađorđević zabranjuje povratak u otadžbinu i oduzima sva imovina.

Knežević Petar se 1870. pridružio Legiji stranaca francuske vojske i sa njom učestvovao u ratu između Francuske i Pruske, zbog čega je odlikovan Ordenom Legije časti. Godine 1875. radio je na organizovanju i aktivno učestvovao u bosansko-hercegovačkom ustanku. Nakon neuspele Topolske bune 1877. vodio je živu političku aktivnost.

U leto 1883. godine na Cetinju se oženio Kneginjom Ljubicom - Zorkom, najstarijom kćerkom crnogorskog Knjaza Nikole. U tom braku rođeno je petoro dece, kćerke Jelena i Milena (umrla kao dete), i sinovi Đorđe (odrekao se prava nasledstva prestola 1909.), Aleksandar i Andrija (umro kao dete). Posle kraćeg boravka u Parizu, porodica Karađorđević preselila se na Cetinje, gde je ostala sledećih deset godina. Zbog lošeg materijalnog položaja, Knežević Petar je 1894. prodao kuću u Parizu i nastanio se sa porodicom u Ženevi. Njegovi kontakti sa ljudima iz Srbije, naročito sa vođom radikala Nikolom Pašićem nikada nisu prestajali.

Tokom 1897. Knežević Petar odlazi u Rusiju, i biva primljen kod Cara Nikolaja II. Tri godine kasnije pokušao je da se sporazume sa Kraljem Aleksandrom Obrenovićem o priznavanju prinčevske titule i povraćaju oduzete imovine, ali bez uspeha. Time je Knežević Petar još više pojačao svoju političku aktivnost za povratak u Srbiju. Godine 1901. nastojao je da stupi u bliže odnose sa Austro-Ugarskom, nudeći joj svoj politički program.

U noći između 28. i 29. maja 1903. oficiri zaverenici ubili su Kralja Aleksandra Obrenovića i Kraljicu Dragu. Vojska je na svoju ruku izvela državni udar i proglasila Kneževića Petra Karađorđevića za Kralja Srbije, što je svojim izborom potvrdila Narodna Skupština 15. juna. Posle 45 godina Karađorđevo potomstvo ponovo dolazi na čelo srpske države, čime počinje novi period u njenom razvoju. "Želim da budem pravi ustavni Kralj Srbije" – rekao je Kralj Petar I u svom proglasu tokom polaganja zakletve.

Od samog početka svoje vladavine, Kralj Petar I suočio se sa ozbiljnim preprekama. Zemlja je bila rastrzana unutrašnjom političkom borbom, a Austro-Ugarska, isprva naklonjena novom srpskom Kralju, postala je ubrzo otvoreni neprijatelj Srbije, naročito posle krize izazvane aneksijom Bosne i Hercegovine 1908. godine.

Prvi balkanski rat protiv Turske 1912. i Drugi – protiv Bugarske 1913. - okončani su trijumfom srpske vojske pod vrhovnom komandom Kralja Petra I, i oslobađanjem Raške oblasti, Kosova i Metohije i Makedonije, i njihovim pripajanjem Srbiji.

Usled stalnih i teških napora u Balkanskim ratovima, zdravstveno stanje Kralja Petra I se pogoršalo, i on je 24. juna 1914. preneo kraljevska ovlašćenja na svog sina Prestolonaslednika Aleksandra. Mesec dana kasnije, Austro-Ugarska je objavila rat Srbiji, čime je započet Prvi svetski rat. Posle veličanstvenih pobeda na Ceru i Kolubari 1914. nakon ulaska Nemačke i Bugarske u rat 1915. srpska vojska bila je prinuđena na povlačenje i napuštanje zemlje. Albanska golgota ostavila je velikog traga na zdravlje ostarelog Kralja. On je ipak doživeo da dočeka konačnu pobeđu i oslobođenje Srbije i stvaranje nove države nastale ujedinjenjem Srba, Hrvata i Slovenaca.

Umro je 16. avgusta 1921. u Beogradu, a sahranjen je u svojoj zadužbini na Oplencu. Zbog svojih zasluga u Balkanskim ratovima i u Prvom svetskom ratu u srpskom narodu ostao je zapamćen kao Kralj Petar I Oslobodilac.

Njegovo Svetlo Visočanstvo Knez Aleksandar

Najmlađi sin Karađorđa i Jelene, Aleksandar, rođen je u Topoli 11. oktobra 1806. Školovao se u Hotinu, u Besarabiji (Rusija), pod pokroviteljstvom ruskog cara. Oženio se 1830. godine Persidom, ćerkom vojvode Jevrema Nenadovića. Imali su desetoro dece, ćerke Poleksiju, Kleopatru, Jelenu i Jelisavetu, i sinove Aleksija, Svetozara (obojsica umrli kao deca), Đorđa, Andreja, Petra i Arsenia.

Krajem 1839. posle sultanskog fermata o potvrđivanju kneževskog dostojanstva Kneza Mihajla Obrenovića, porodica Karađorđević vratila se u Srbiju. Aleksandar je stupio u službu pri glavnom štabu srpske vojske, a potom je unapređen u čin poručnika i postavljen za ađutanta Kneza Mihajla.

Posle političkih sukoba izazvanih nepoštovanjem takozvanog "Turskog ustava" i abdikacije Miloša, a zatim i Mihajla Obrenovića, na Narodnoj skupštini održanoj na Vračaru 14. septembra 1842., Aleksandar Karađorđević izabran je za kneza Srbije. Nakon priznavanja kneževske titule od strane Rusije i Turske, Knez Aleksandar se okrenuo reformama i uvođenju novih ustanova, kako bi se ubrzao razvoj srpske države. Donet je kodeks građanskog prava, uvedena stajaća vojska, osnovana topolivnica, unapređene su postojeće i osnovane nove škole, Narodna biblioteka i Narodni muzej.

U Mađarskoj revoluciji protiv austrijske vlasti 1848. u Vojvodini, učestvuju i čete dobrovoljaca iz Srbije pod komandom Stevana Knićanina, koje je kao pomoć Srbima u njihovoj borbi za autonomiju poslao Knez Aleksandar Karađorđević. Kao nastavak nacionalno-političkog pokreta iz 1848. razvila se panslavistička ideja o Jugoslovenskoj Kraljevini, koja je uz "Načertanije" Ilije Garašanina, četiri godine ranije napisan srpski politički program, uticala da osnov srpske spoljne politike postane svest o misiji oslobađanja svih južnoslovenskih naroda od austrijske i turske vlasti.

U unutrašnjoj politici, Knez Aleksandar dolazi u sukob sa članovima Sovjeta, što kulminira sazivanjem Svetoandrejske narodne skupštine u decembru 1858., koja je iznudila njegovu abdikaciju.

Posle silaska sa kneževskog trona, Knez Aleksandar se povukao na svoje imanje u blizini Temišvara (Rumunija). Njegov miran život poremetila je optužba da je za zaverenike u atentatu na Kneza Mihajla obezbedio novac i oružje. Osuda za delo koje nije učinio duboko ga je povredila. Dinastičke borbe su se još više rasplamsale, i Knez Aleksandar tek tada uzima aktivno učešće u njima. U svojim izjavama gnušao se pomisli na nedelo koje su mu pripisivali protivnici, boreći se svom snagom da na srpski presto ponovo dođe jedan Karađorđević. Knez Aleksandar Karađorđević umro je u Temišvaru, 3. maja 1885. Sahanjen je u Beču, a njegovi zemni ostaci preneti su 1912. u mauzolej crkve svetog Đorđa, zadužbinu Kralja Petra I na Oplencu.

Vrhovni Vožd Karađorđe

Rodonačelnik dinastije Karađorđević, Đorđe Petrović Karađorđe rođen je 15. novembra 1752. u selu Viševcu, u lepeničkom srezu, za vreme Otomanske okupacije Srbije i Balkana. U to vreme, Srbi su češće koristili prezimena nastala kao „očevska“, nego porodična prezimena. Roditelji Đorđa Petrovića bili su Petar i Marica Živković. Đorđe Petrović oženio se 1786. godine Jelenom Jovanović iz Masloševa. Iz tog braka rodilo se sedmero dece – ćerke Sava, Sara, Poleksija i Stamenka, i sinovi Sima (umro po rođenju), Aleksa (umro u 29. godini u Kišinjevu, Rusija) i Aleksandar.

Ubrzo po zasnivanju porodice Karađorđe je prešao u Srem, gde je kao dobrovoljac učestvovao u austrijsko-turskom ratu 1787-1791, pod komandom Radiča Petrovića. Za iskazanu hrabrost dobio je Zlatnu medalju i podoficirski čin.

Po povratku u Srbiju, Karađorđe odlazi u hajduke, u čete Lazara Dobrića i Stanoja Glavaša, a zatim i sam postaje vođa ustanika. Uspostavljanje ograničene samouprave u Beogradskom pašaluku omogućava Karađorđu da se vrati zemljoradnji i trgovini i uredi svoje imanje u šumadijskoj varošici Topola.

Relativni mir u Srbiji prestaje 1801. godine, zavođenjem janičarske strahovlade. Srpski narod dospeva u najteže stanje ropstva, poniženja i patnje, nezapamćenih od pada pod Turke. Janičarski teror kulminira pokoljem najuglednijih Srba - sečom knezova.

Kao odgovor na pokolj i događaje koji su mu prethodili, preživeli srpske vođe sastale su se na narodnom zboru u Orašcu, na Sretenje 14. februara 1804. godine. Okupljeni pobunjenici izabrali su Karađorđa Petrovića za vođu ustanka protiv dahija. Od tog dana njegov život postaje neraskidivo vezan za sudbinu Prvog srpskog ustanka. On postaje središnja ličnost i pokretačka snaga svenarodnog pokreta za nacionalno oslobođenje. On je vrhovni predvoditelj, gospodar i Vožd srpski, državotvorac, vojskovođa i diplomata. Posle pogubljenja dahija, ustanici se suprotstavljaju sultanovoj vojsci. Usledile su srpske pobede u bitkama na Ivankovcu 1805., Mišaru i Deligradu 1806. Krajem 1806. godine ustanici oslobađaju Beograd, a 1807. godine u Srbiji više nije bilo turskih utvrđenja.

Ove pobede, koje su se dogodile pred sam početak rusko-turskog rata krajem 1806., prisilile su Turke na pregovore. "Ičkovim mirom", Srbija je trebalo da postane vazalna turska kneževina, ali su Karađorđeve ambicije bile puna nezavisnost i oslobođenje svih Srba pod turskom vlašću. Posle sklapanja saveza sa Rusijom u proleće 1807. rat protiv Turske se nastavio.

Oslobođena je južna Srbija, a srpska vojska je prodrla u oblast Raške i uspostavila vezu sa Crnom Gorom. Posle poraza na Čegru, Srbi su se povukli na Moravu, nastavljajući borbe u Timočkoj krajini i Podrinju. Uporedo sa oslobađem teritorija, stvarana je srpska državna uprava i učvršćivan je položaj Vožda. Osnovani su Praviteljstvujušči Sovjet, sudovi, pošte, regularna vojska, Velika škola u Beogradu i osnovne škole po svim većim mestima u Srbiji. Karađorđevi zakoni i ustavne reforme daju Srbiji karakter pravne države. Krajem 1808. on je proglašen za naslednog srpskog vožda, a Ustavnom reformom iz 1811. učvrstio je svoj položaj vođe ustanika i države. Mir nije trajao dugo. Zbog Napoleonovog pohoda, Rusija 1812. potpisuje mir sa Turskom i ostavlja Srbiju da se sama suoči sa neuporedivo brojnijom i bolje opremljenom turskom vojskom. Posle ne prihvatanja Bukureštanskog mira i propalih pregovora, Turci pokreću veliku ofanzivu 1813. godine. Dugogodišnje ratovanje je oslabilo srpsku vojsku i Prvi srpski ustanak je ugušen u krvi.

Karađorđe je sa porodicom i najistaknutijim vojvodama prešao u Austriju, a potom u Besarabiju (Rusija). Posle neuspelog pokušaja da ubedi ruskog Cara da uđe u rat protiv Turske, Karađorđe stupa u kontakt sa grčkom organizacijom "Heterija", čiji je cilj bio zajednički ustanak Grka, Srba i Bugara i stvaranje velike balkanske države. Sa namerom da pokrene zajedničku borbu, Karađorđe tajno prelazi u Srbiju. Po nalogu turskog vezira i Kneza Miloša, Karađorđe je ubijen u Radovanjskom Lugu kod Smedereva, u noći između 24. i 25. jula 1817. godine. Njegovo telo počiva u mauzoleju crkve Svetog Đorđa na Oplencu, zadužbini Kralja Petra I.

Karađorđeva popularnost prerasla je vremenom u legendu i izvan granica ustaničke Srbije. Hrišćani su u njemu videli božijeg izaslanika, Srbi iz Austrije smatrali su ga svojim carem koji će ih izbaviti iz ruku tuđinaca, a crnogorski mitropolit nazvao ga je ujediniteljem srpskog naroda. I za savremenu generaciju Srba Karađorđe je sinonim narodnog vođe, idol i inspiracija.

Kraljevski Dvorovi

Kraljevski Dom Jugoslavije i Srbije koristio je nekoliko zvaničnih i privatnih rezidencija u Beogradu i većim mestima Kraljevine. U Beogradu zvanične rezidencije Kraljevskog Doma su Gradski Dvorovi (Stari i Novi Dvor) i Dedinjski Dvorovi (Kraljevski Dvor i Beli Dvor).

Dedinjski Dvorovi

Kraljevski Dvor

Kraljevski Dvor na Dedinju izgrađen je u periodu od 1924. do 1929. godine, privatnim sredstvima Nj.V. Kralja Aleksandra I (dede Nj. K. V. Prestolonaslednika Aleksandra II). Kraljevski Dvor bio je dom Kralja Aleksandra I i Kralja Petra II (oca Prestolonaslednika Aleksandra II). Danas je Kraljevski Dvor dom Prestolonaslednika Aleksandra II i njegove porodice. Projektanti su bili arh. Živojin Nikolić i ruski kraljevski akademik Nikolaj Krasnov. To je palata od belog mermera sa Brača (Hrvatska) u srpsko-vizantijskom stilu. Plastična dekoracija stubova, prozora i dovratnika na fasadi i enterijeru rađena je u plitkom reljefu zoomorfne i biljne ornamentike. Dvorska kapela posvećena Svetom Apostolu Andreju Prvozvanom, koji je zaštitnik i Krsna Slava Kraljevskog Doma, sagrađena je po uzoru na

Milutinovu Kraljevu crkvu u Studenici i crkvu manastira Sv. Andreja na reci Tresci u Makedoniji, zadužbinu srednjevekovnog srpskog Kralja Vukašina. Sa Kraljevim dvorom povezana je kolonadom kamenih stubova. Unutrašnjost crkve prekrivena je freskama koje su radili ruski slikari. Oko Dvora su podignute pergole, parkovske terase, bazeni, paviljon i koncertna terasa. Iz Dvora koji je na grebenu brda, pruža se veličanstven pogled na Dedinje, Košutnjak, Topčider i Avalu.

Trpezarija

Prostorije u prizemlju su raskošno opremljene. Kamenom popločani Svečani hol ukrašen je kopijama fresaka iz Dečana i Sopoćana. Plavi salon je opremljen u baroknom stilu, a zlatni salon (Palma il Vekio) u renesansnom, kao i Velika Trpezarija. U tim prostorijama mramorni stubovi nose raskošne kasetirane drvene tavanice sa bronzanim lusterima. Ove su prostorije ukrašene dragocnim slikama, škrinjama i predmetima iz kraljevske zbirke. U istom renesansnom stilu opremljene su i prostorije biblioteke i Kraljevog kabineta.

Plavi salon Kraljevskog Dvora

Na prvom spratu, oko velikog hola takođe ukrašenog kopijama fresaka iz Sopoćana, raspoređene su privatne prostorije, niz apartmana u kojima žive Njihova Kraljevska Visočanstva Prestolonaslednik Aleksandar II, Princeza Katarina, Princ Naslednik Petar i Prinčevi Filip i Aleksandar, i koji su opremljeni u raznim stilovima, najčešće Luj XVI, Empir, Napoleon III i Bidermajer. U potkrovlju su manji gostinski apartmani i pomoćne prostorije. U suterenu su reprezentativne prostorije opremljene u stilu kremaljskog Teremnog dvorca, sa svodovima i zidovima oslikanim i dekorisanim motivima iz bajke o žar-ptici i motivima iz srpskih narodnih pesama. Otuda i naziv najvećeg salona - Čarobni. Tu se nalaze i bilijar sala (nekada vinoteka) i bioskopska sala.

Orientalni salon ili Soba šapata

Dvorski park uređen je prema idejama Eduarda Andrea. Dvorski kompleks dobio je dekorativnu ogradu sa kamenim stražarnicama. Osim zgrada Dvorova, tu su i pomoćni objekti (garaže, zgrade Dvorske garde i prijavnice, konjušnice i toplana). U parku su podignute još i "slamnata kuća" i bazeni.

Beli dvor

Zgrada Belog dvora, koji se nalazi u istom kompleksu sa Kraljevskim Dvorom, zidana je po želji Njegovog Veličanstva Kralja Aleksandra I. Beli Dvor izgrađen je privatnim sredstvima Kralja Aleksandra I kao rezidencija za njegove sinove Nj.K.V. Prestolonaslednika Petra (budućeg Kralja Petra II, oca Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra II), Princa Tomislava i Princa Andreja. Kralj Aleksandar je očekivao da će njegovim sinovima biti potreban sopstveni prostor kada odrastu, ali ga je mučko ubistvo otrglo od porodice, a sudbina njegovih sinova je krenula drugim tokom. Maloletni Kralj Petar II je postao novi gospodar Kraljevskog Dvora.

Stric Kralja Petra II Princ Regent Pavle Karađorđević nadgledao je izgradnju Belog Dvora. Ovaj Dvor građen je skoro tri godine (od 1934. do 1937.) i po završetku je postao rezidencija i ustupljen je na korišćenje Knezu-Namesniku sa njegovom porodicom, u očekivanju punoletstva Kralja Petra II.

Бели двор, свечани хол са галеријом

Beli Dvor projektovao je arhitekta Aleksandar Đorđević. U prizemlju ove klasicističke zgrade nalazi se veliki Svečani hol i niz salona opremljenih u stilu Luja XV i Luja XVI sa venecijanskim lusterima. Tu je i Dvorska biblioteka koja je imala oko 50.000 knjiga i svečana trpezarija nameštena u stilu Čipendejla. Na sprat se stiže stepeništem iz Svečanog hola, a do pet velikih apartmana vodi galerija nad holom. U potkrovlju se nalaze stanovi posluge i pomoćna biblioteka.

Dedinjski kompleks Dvorova zahvata površinu od preko 100 hektara, od toga neposredni park Kraljevskog Dvora zazuzima 27, a oko Belog dvora 12 hektara. Na kompleksu su izgrađene i druge zgrade uključujući kuhinje, garaže, zgrade Dvorske Garde, zgrada Maršalata i druge. Dvorski kompleks poseduje više značajnih radova čuvenog vajara Ivana Meštrovića i veliki broj vrednih slika svetski poznatih slikara - Rembranta, Pusena, Brojgela i

drugih, razne ukrase i vredan nameštaj.

Privremeni Dvorovi

**Кућа Крсмановића на
Теразијама**

Usled razaranja u I Svetskom ratu, oštećene zgrade Gradskih Dvorova nisu mogle biti korišćene, a popravka je trajala nekoliko godina. Zato su privremeno korišćeni drugi objekti. Tako je kuća Krsmanovića na Terazijama u Beogradu bila privremena Rezidencija Prestolo-naslednika Aleksandra 1918. i 1919. godine, i u njoj je proglašeno ujedinjenje Južnih Slovena u Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca. Jedna druga manja vila ispod Topčiderskog brda korišćena je kao privremena rezidencija Kralja Petra I, koji je u njoj i umro 1921. godine.

**Вила испод
топчидерског брда**

Gradski Dvorovi

Kompleks Dvorova nalazi se u samom centru Beograda. Početkom ovog veka, kompleks su činile zgrade Starog Konaka (tada Novog), a današnjeg Starog Dvora. Kasnije je zgrada Starog Konaka srušena, a podignuta je zgrada Novog Dvora. Stari i Novi Dvor je između dva rata povezivala zgrada Maršalata Dvora u kojoj su se nalazile administrativne prostorije, prostorije garde, posluge, garaže i konjušnice. Dvorski park je ranije bio okružen dekorativnom ogradom od kovanog gvožđa, sa kamenim stražarskim kućicama. U njemu se nalaze neke veoma retke vrste drveća.

Stari Dvor

Dvora se delimično razlikuje od prvobitnog. Neki delovi palate su potpuno uništeni (na primer Dvorska kapela) ili su izmenjeni do neprepoznatljivosti (veliko stepenište, Prestona dvorana, itd).

**Stari dvor, pogled iz ulice Kralja Milana
(u zgradi se danas nalazi Skupština Grada Beograda)**

U ovom Dvoru je bila zvanična Kraljevska Rezidencija, ali je palata povremeno korišćena i u druge svrhe. Tako je ovde 1919. i 1920. godine zasedala Skupština Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. U ovom Dvoru su priređivani zvanični prijemi i druge državne funkcije.

Kompleks gradskih dvorova pre bombardovanja 1941: levo je Stari Dvor, desno je Novi Dvor, a između je objekat Maršalata Kraljevskog dvora i prostorije garde

Novi Dvor

Originalni izgled Novog dvora (u zgradi se danas nalazi Kabinet Predsednika Republike Srbije)

Novi Dvor je građen u vreme Balkanskih ratova i I Svetskog rata. Projektant je bio Stojan Titelbah, a dvor je u ratu bio teško oštećen, tako da je morao biti temeljno rekonstruisan, pre nego što je zvanično i započelo njegovo korišćenje. Dvor je useljen 1922. godine, i od tada do 1929. godine i dovršetka Kraljevskog Dvora na Dedinju u njemu se nalazila oficijelna rezidencija Kralja Aleksandra I i Kraljice Marije. U Dvoru su se nalazile stambene prostorije,

Kraljev radni kabinet i tu su Kralj i Kraljica primali posete. Posle ubistva Kralja u Marseju 1934. godine, u Novom Dvoru je bio privremeno smešten Muzej Kneza Pavla.

ODGOVORI NA ČESTO POSTAVLJANA PITANJA

1. Da li je srpski i jugoslovenski Kraljevski Presto upražnjen?

Kada je preminuo Kralj Petar II, njegov jedini sin, Prestolonaslednik Aleksandar, postao je novi Kralj. Prenos Kraljevstva bio je momentalan, bezuslovan i neopoziv.

Dok je Kralj živ, njegov najstariji sin je Prestolonaslednik, bez obzira na to da li je punoletan ili ne. U trenutku smrti Prestolonaslednikovog oca Kralja Petra II, Prestolonaslednik postaje Kralj i starešina Kraljevske porodice.

Starešinstvo nad Kraljevskom porodicom i funkcija, kao i dostojanstvo Kralja spojeni su u istoj ličnosti. Nj.K.V. Prestolonaslednik Aleksandar II trenutno ne koristi zvanično titulu Kralja, ali to nema nikakvog uticaja na njegov položaj i prava. Položaj i pravo Kralja mogu se napustiti samo činom formalne abdikacije, u kom slučaju dotadašnji Prestolonaslednik automatski postaje novi Kralj.

2. Kako se kod nas nasleđuje Kraljevski Presto (u Srbiji)?

Nasleđe se prenosi u muškoj primogenituri, što znači od oca na najstarijeg sina, sve dok postoji direktna linija nasleđivanja. Ako se direktna linija prekine, načelo primogeniture se ponovo uspostavlja po starešinstvu prvorodstva među braćom poslednjeg Monarha.

To znači da redosled rođenja dece Monarha uslovljava redosled njihovog prava na nasleđe prestola i da po tom načelu ne postoji komponenta izbora niti autonomne volje. U slučaju formalne abdikacije bilo kog člana Kraljevske porodice na njegovo mesto u redosledu nasleđivanja, to mesto automatski pripada sledećem članu Kraljevske porodice po starešinstvu prvorodstva.

Izuzetno, ovo se pravilo može i drugačije urediti voljom Monarha koji nema direktnog potomstva.

U Kraljevskoj porodici Srbije, po stanju meseca oktobra 2007. godine, redosled nasleđivanja je sledeći: Monarh (Aleksandar II)

Monarh (Aleksandar II) (17. juli 1945. godine)

1. Nj.K.V. Princ Naslednik Petar (5. februar 1980. godine)
2. Nj.K.V. Princ Filip (15. januar 1982. godine)
3. Nj.K.V. Princ Aleksandar (15. januar 1982. godine)
4. Nj.K.V. Princ Nikola
5. Nj.K.V. Princ Đorđe
6. Nj.K.V. Princ Mihailo
7. Nj.K.V. Princ Vladimir
8. Nj.K.V. Princ Dimitrije

3. Ko danas sačinjava Kraljevski Dom Srbije i Jugoslavije?

Kraljevska porodica Karađorđević ima svoju Stariju liniju koja proizilazi direktno od Karađorđa preko njegovog sina Kneza Aleksandra, unuka Kralja Petra I, praunuka Kralja Aleksandra I, čukununuka Kralja Petra II i čukun-čukununuka, sadašnjeg starešine Kraljevske porodice, Aleksandra II.

Starija linija takođe uključuje sve direktne potomke bilo kog Kralja iz porodice Karađorđević, što se u ovom trenutku odnosi na direktne potomke Kralja Aleksandra I i Kralja Petra II. Starija linija Kraljevske porodice danas se grana na tri strane. Granu blaženopochivšeg Kralja Petra II koja je vladajuća i danas je predstavljaju Nj.K.V. Prestolonaslednik Aleksandar II, njegovi sinovi Prinčevi Petar, Filip i Aleksandar i njegova supruga Princeza Katarina.

Granu blaženopochivšeg Kraljevića Tomislava predstavljaju njegovi sinovi Princ Nikola sa svojom suprugom Princezom Ljiljanom i kćerkom Princezom Marijom, Prinčevi Đorđe i Mihajlo, kćerka Princeza Katarina (g-đa Dezmonda de Silve) i Princeza udova Linda. Granu blaženopochivšeg Kraljevića Andreja predstavljaju njegovi sinovi Princ Vladimir sa svojom suprugom Princezom Brigitom, Princ Dimitrije i kćerke Princeze Tatjana i Lavinija, kao i njegova Princeza udova Eva Marija.

Starešina grane blaženopochivšeg Kraljevića Tomislava je Nj.K.V. Princ Nikola. Starešina grane blaženopochivšeg Kraljevića Andreja je Nj.K.V. Princ Vladimir.

Mlađa linija Kraljevske porodice Karađorđević, koja nema nikakvih naslednih prava, potiče od Karađorđa, a nastavlja se preko njegovog sina Kneza Aleksandra i njegovog sina Kneza Arsena i unuka Kneza Pavla, do praunuka Kneza Aleksandra. Tu liniju danas predstavlja Nj.K.V. Knez Aleksandar sa svojom suprugom Kneginjom Barbarom, njegovi sinovi Kneževi Dimitrije, Mihailo, Sergije, Dušan, njegova kćerka Jelena, kao i njegova sestra Kneginja Jelisaveta (g-đa Manuel Uljoa).

4. Kakve obaveze ima Starešina Doma prema članovima, a kakve članovi prema Starešini?

Starešina Kraljevske porodice Prestolonaslednik Aleksandar, nesporni je autoritet za članove Kraljevske porodice i njihov ukupan status u Kraljevskoj porodici proizilazi iz njegove volje. Starešina Kraljevske porodice Prestolonaslednik Aleksandar je zaštitnik članova porodice, a oni su dužni da poštuju njegov položaj i odluke. Odnosi u Kraljevskoj porodici regulišu se porodičnim Pravilnikom za članove porodice koji propisuje Monarh. Čast Starešine porodice, čast je čitave Kraljevske porodice, prestola i Krune.

Ogrešenje o čast Starešine Kraljevske porodice ravno je ogrešenju o Kraljevsku porodicu, presto i Krunu. U slučaju teših ogrešenja o čast Kraljevske porodice, Starešina može da donese odluku o suspenziji titule i ranga člana Kraljevske porodice, uključivo i isključenje iz sastava Kraljevske porodice. Takva odluka obavezuje čitavu Kraljevsku porodicu, sve do okončanja procedure predviđene Pravilnikom.

Važnost i primena Pravilnika ne zavise od faktičke vlasti Kralja. Starešina Kraljevske porodice je Prestolonaslednik Aleksandar. On je izvor legitimiteta svih članova porodice.

Bez Starešine ne postoji ni Kraljevska porodica, niti njeni članovi mogu imati privilegiju ranga i titule sami po sebi.

5. Ko ima pravo na rang i titulu?

Svaki član Kraljevske porodice može imati titulu i rang. Pod titulom se podrazumeva kvalifikacija "Kraljevsko Visočanstvo" koja po dosadašnjoj praksi pripada svakom članu Kraljevske porodice. Rang je naziv koji odlukom Starešine i odredbama Pravilnika pripada pojedinim članovima Kraljevske porodice, bilo po osnovu rođenja, bilo po osnovu volje Starešine Kraljevske porodice.

Po Pravilniku, svi sinovi Monarha su Prinčevi (ili Kraljevići), a svi ostali članovi Kraljevske porodice, Kneževi i Kneginje. Međutim, kako je poslednja verzija Pravilnika doneta još 1930. godine kada je broj članova Kraljevske porodice bio mnogo manji, postojeća praksa koju primenjuje Kruna nešto je drugačija. Tako se sinovi Starešine oslovljavaju kao Prinčevi, naslednik Krune je Princ-Naslednik (ili Kraljević-Naslednik), a svi pripadnici Starije linije Kraljevske porodice imaju rang Princa ili Princeze. Pripadnici Mlađe linije imaju pravo na rang Kneza i Kneginje.

Ženski potomci članova Kraljevske porodice imaju pravo na titulu i rang po osnovu članstva u Kraljevskoj porodici samo do udaje. Posle toga, praksa je da Starešina Kraljevske porodice odobri ličnu titulu i rang ženskim potomcima Kraljevske porodice, ali bez prava prenosa na supruga ili potomstvo.

6. Da li su srpski i jugoslovenski vladari krunisani?

Praksa je bila različita. Srpski vladari su po pravilu bili miropomazani (izuzetak je Knjaz Milan Obrenović II, koji je bio već teško oboleo kada je stupio na Presto), ali je samo Kralj Petar I i krunisan i miropomazan. Kraljevi Aleksandar I i Petar II nisu ni krunisani ni miropomazani. Čin miropomazanja je Sveta tajna, dok je čin krunisanja ritual.

Kraljevski znaci, ili regalije, načinjeni su za krunisanje Kralja Petra I godine 1904. i nalaze se u Istorijskom muzeju Srbije u Beogradu. Tu spadaju kraljevska kruna, skiptar, šar i kraljevska porfira (ogrtač postavljen hermelinom).

7. Da li postojanje Namesnika znači da ne postoji Kralj?

Namesnici upravljaju u ime Kralja, a ne umesto Kralja. Privilegije koje poseduje Kraljeva ličnost ne mogu se preneti na Namesnike, kao ni prerogativi Krune.

Posebne privilegije Namesnika ni na koji način ne narušavaju niti zamenjuju privilegije Kralja. Shodno tome, postojanje Namesništva ne znači upražnjenost Prestola.

8. Da li je Kralj Petar II abdicirao?

Kralj Petar nije nikada abdicirao. Akt o abdikaciji je formalni čin, koji mora postojati u pismenoj formi i biti propisno posvedočen i overen.

Stupanjem na snagu akta o abdikaciji Kralja, po pravilu, Prestolonaslednik momentalno preuzima funkciju i vlast Kralja.

9. Postoje li živi direktni potomci drugih nacionalnih vladarskih porodica u Srbiji i Jugoslaviji?

U Srbiji nema živih direktnih potomaka drugih nacionalnih vladarskih porodica. Nj.K.V. Aleksandar II po višestrukoj liniji indirektno vuče poreklo od prednemanjičkih srpskih župana, kao i od ranih Nemanjića (od Stefana Nemanje do Kralja Dragutina) i ranih bosanskih Kotromanića.

Crnogorski vladarski rod Petrovića - Njegoša ima direktno potomstvo u ličnosti Princa Nikole Petrovića - Njegoša i njegovoj deci Princu Borisu i Princezi Altinaj, a po ženskoj liniji u postojećim generacijama Karađorđevića.

10. Šta su Savetodavna Tela Krune?

Po Osnivačkom aktu od 15. februara 1992. godine, savetodavna tela Krune su: Krunsko veće, Krunski savet i Krunski kabinet (osnovan kasnije). Krunsko veće je uže telo sa najviše deset članova (ne računajući članove Kraljevske porodice) koji se imenuju od strane Krune na neodređeno vreme. Krunsko veće se bavi dnevnim poslovima Krune.

Krunski savet je šire telo sa najviše 30 članova, koje Kruna imenuje sa doživotnim mandatom. Ovo se telo bavi strateškim pitanjima od najvećeg značaja za sudbinu naroda, države i Krune. Članove Saveta Kruna imenuje sa liste kandidata koju predlaže sam Savet. Kruna može, po potrebi, izvršiti imenovanje in pectore, što znači da je imenovanje izvršeno u diskreciji i za njega znaju samo Kruna i lice koje je imenovano na takav način. U izuzetnom slučaju, Kruna može sazvati zajedničku sednicu svih savetodavnih tela koja se tada transformišu u Krunski sabor.

Savetodavnim telima Krune predsedava Kruna, koja za poslove koordiniranja imenuje Kancelara, ili poslove Kancelara delegira nekom od članova Krunskog veća. Krunu otelotvoruje Starešina Kraljevske porodice.

Članovi Krunskog veća su Nj.K.V. Princ Naslednik Petar, Nj.K.V. Princ Filip, Nj.K.V. Princ Aleksandar, Dragomir Acović, Đurđe Ninković, Branko Terzić i Dušan Babac.

Članovi Krunskog saveta su akademik Matija Bečković, prof. dr Miroslav Gašić, prof. dr Dragoljub Kavran, akademik Dušan Kovačević, Predrag Marković, prof. dr Nikola Moravčević, prof. dr Pavle Nikolić, dr Milan Parivodić, akademik Slobodan Perović, prof. dr Bogoljub Šijaković, akademik Milosav Tešić, prof. dr Kosta Čavoški, prof. Slobodan Marković, prof. Čedomir Antić, Đorđe Đurišić, Vladan Vukosavljević, Zoran Živanović, Emir Kusturica, Darko Spasić, Bojan Suđić, Vladan Živulović.

Članovi Krunskog kabineta su Ljubodrag Grujić, Mirko Petrović, Vladimir Gajić i Dragoslav Micić.

11. Da li je posle 1970. Kruna dodeljivala bilo kakve titule?

Ne, posle smrti blaženopochivšeg Kralja Petra II, nijedna titula nije bila dodeljena bilo kome. Samo su tri sina Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra II (Princ Petar, Princ Filip i Princ Aleksandar) rođeni sa titulama. Štaviše, Kruna je prihvatila da ženski članovi Kraljevskog

Doma koji su rođeni sa titulama Princeza, mogu da nastave da koriste svoje titule čak i posle sklapanja braka, a takođe i u slučaju razvoda braka. Ova počast je lične prirode i ne može biti preneti na njihove supruge, niti na njihovo potomstvo.

Pošto je Kruna jedini izvor svih počasti Kraljevskog Doma, nijedna titula nema valjanost ukoliko nije odobrena od strane Starešine Doma.

12. Da li je moguće izneti ili otuđiti bilo koje predmete iz Dvorova na Kraljevskom imanju na Dedinju?

Svi predmete iz Dvorova na Kraljevskom imanju na Dedinju potpuno su zaštićeni postojećim zakonima, i ne mogu biti izneti bez saglasnosti između Vlade Srbije i Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra II.

Pre nego što se Nj.K.V. Prestolonaslednik Aleksandar II uselio u kuću svojih predaka, napravljen je potpun inventar Dvorova i potpisan od opunomoćenih predstavnika Savezne Vlade i Krune.

Svi predmeti takođe su snimljeni video kamerom i fotografisani, a sva evidencija dostavljena u tri primerka Saveznoj Vladi, Kruni i Narodnom Muzeju.

13. Da li će umetnički predmeti iz dve Dedinjske palate biti restaurisani?

Projekat restauracije i konzervacije priprema se u tesnoj saradnji sa Ministarstvom kulture Republike Srbije, Narodnim Muzejom, Narodnom Bibliotekom i Muzejom primenjenih umetnosti, i biće sproveden na način i u obliku koji predlože ove nacionalne ustanove najvišeg autoriteta i najvećeg ugleda.

14. Zašto je grob bivše Titove ljubavnice još uvek na Kraljevskom imanju?

Gospođica Davorjanka Paunović (1921-1946) sahranjena je 1946. u blizini Belog Dvora, njena sudbina je bila tragična.

15. Ko je izgradio Kraljevske Dvorove na Dedinju?

Kraljevski Dvor na Dedinju izgradio je Nj.V. Kralj Aleksandar I, deda Nj.K.V. Prestolonaslednika Aleksandra II. Služio je kao porodična kuća, a Kraljevski par, zajedno sa svojim najstarijim sinom (budućim kraljem Petrom II) preselio se u njega iz Novog Dvora u Beogradu, koji je do tada služio kao privatna rezidencija Kralja. Nj.V. Kralj Aleksandar je 1933. godine dekretom odredio da Novi Dvor u Beogradu (trenutno korišćen kao zvanična rezidencija predsednika Srbije) u buduće služi kao Narodni muzej, a Dvor je preuređen u skladu sa tim.

Nj.V. Kralj Aleksandar I je 1934. godine započeo izgradnju novog zdanja koje će kasnije nositi naziv Beli Dvor, čija je namena bila da služi kao privatna rezidencija za njegova tri sina, Prestolonaslednika Petra, Princa Tomislava i Princa Andreju. Izgradnja je nastavljena nakon atentata na Kralja Aleksandra I u Marseju i dovršena 1936. godine.

Po završetku izgradnje, Beli Dvor je od 1936. do 1941. privremeno dat na korišćenje Nj.K.V. Knezu Pavlu kao prvom među tri Namesnika u Kraljevini, a do punoletstva Nj.V.

Kralja Petra II. Novi beogradski Dvor, koji je u to vreme već bio dom Narodnog muzeja, dobio je 1936. novo ime, Muzej Kneza Pavla.

16. Kakav je imovinski status Kraljevskih Dvorova na Dedinju?

Imovinski status Kraljevskog Dvora i Belog Dvora u Beogradu je sledeći:

U vreme dok je Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II još uvek bio maloletan, i za vreme vladavine Namesništva Nj.K.V. Kneza Pavla, dr Radenka Stankovića i dr Ive Perovića, Okružni sud Grada Beograda, koji je bio nadležan za ostavinsku raspravu iza blaženopochivšeg Kralja Aleksandra I izdao je 27. oktobra 1938. rešenje br.o.428/34, kojim se određuje ukupna nepokretna i pokretna imovina Kralja Aleksandra I, opisana detaljno u gore pomenutom rešenju Beogradskog Okružnog suda.

Rešenje navodi u tačkama 1-7 svu nepokretnu imovinu na Dedinju, navodeći brojeve parcela iz zemljišnih knjiga, uključujući Dvor sa okolnim zemljištem i šumom, kao i zgradu Belog Dvora sa pratećim objektima.

Gore pomenutim rešenjem Okružnog suda Grada Beograda proglašeni su za naslednike celokupne privatne, nepokretne i pokretne imovine blaženopochivšeg Kralja Aleksandra I Ujedinitelja njegovi maloletni sinovi: Nj.V. Kralj Petar II, Nj.K.V. Kraljević Tomislav i Nj.K.V. Kraljević Andrej u jednakim delovima.

Ovo rešenje postalo je pravosnažno 4. marta 1939. Sva ova imovina, kao i ostala imovina Kraljevske Porodice konfiskovana je na osnovu dekreta Predsedništva prezidijuma narodne skupštine FNRJ pov. br. 1433 od 2. avgusta 1947. koji u tački 6, član A navodi da su "Dvor na Dedinju i Beli Dvor registrovani u zemljišnim knjigama Grada Beograda br. 7 na ime Petra, Tomislava i Andreja Karađorđevića, izvodi iz zemljišnih knjiga br. 82, 86 i 89 za 9 parcela".

Gore navedeni dekret stavljen je van snage Zakonom o Stavljanju van snage dekreta o konfiskaciji imovine i oduzimanju državljanstva Porodici Karađorđević iz 2001. Ovaj zakon odredio je da će uslove za povraćaj konfiskovane imovine biti određeni posebnim zakonom.

Ovakvo stanje ostalo je nepromenjeno do danas.

17. Šta je istina o pripadništvu pojedinih članova Kraljevskog Doma tajnim društvima?

Teško je reći jesu li i koji su od brojnih članova Kraljevskog Doma sadašnji (ili bivši) pripadnici nekog od stotina tajnih udruženja koja su u procvatu. U duhu Porodičnih Pravila, svako takvo članstvo podleže sankcijama Starešine Doma, ali nikakav sličan zahtev nikad nije primljen niti odobren.

Budući da se ovo pitanje i kontroverze obično odnose na masonsku organizaciju i Red Solomonovog hrama, važno je znati da Prestolonaslednik Aleksandar II nije, niti je ikada bio član bilo koje masonske lože kao ni bilo koje od brojnih organizacija i sekti koje se proklamuju kao naslednici istorijskog Reda Solomonovog Hrama.